

Územní plánování na jihu Brna a referendum

Dolní Heršpice a Přízřenice jsou katastry na jihu Brna, o které město nikdy neprojevovalo příliš velkou péči. Ovšem nezájem o to, zda mají obyvatelé těchto končin kanalizaci nebo chodníky, byl na druhé straně vyvážen klidem a nezastavěným územím.

To se změnilo v roce 2008. O tom, že na tzv. Slunné louce naproti rodinným domům se má stavět sídliště pro cca 2500 obyvatel se lidé dozvěděli náhodou z cedule zapíchnuté u pole. Vlna odporu a vytvoření občanského sdružení Pěkný jih přinutila ÚMČ Brno-jih svolat veřejné shromáždění na toto téma. Jak se lidé dozvěděli, v roce 2006 byla na posledním zasedání končícího zastupitelstva města Brna schválena změna územního plánu, která takové urbanistické zvěrstvo umožňovala.

Pěkný jih angažoval právní zastoupení a snažil se zamezit vydání územního rozhodnutí. Ovšem všechny signály ze stavebního úřadu nasvědčovaly tomu, že územní rozhodnutí bude vydáno. Nevadilo dokonce ani to, že potok, kterým měla být ze zastavěného území odváděna dešťová voda, má v délce několika set metrů nulový spád. Když je developer zadobře s městem, tak, jak se zdá, může voda téct i do kopce...

Část občanů, kterým bylo jasné, že činnost Pěkného jihu může přípravu stavby zpomalit, ale ne definitivně zastavit, založila občanské sdružení Samostatný jih. Když stavební úřad vydal územní rozhodnutí na síť, rozhodl se Samostatný jih k radikálnímu kroku. Protože město Brno se na daném území nechovalo jako dobrý hospodář, inicioval Samostatný jih referendum o osamostatnění.

Referendum se konalo dne 12.9.2010 a je zatím jediným platným referendem ve městě Brně s účastí kolem 70 %. Z 888 voličů bylo 383 pro samostatnost a 249 pro setrvání ve městě Brně. Tento výsledek byl dosažen i díky slibům města Brna, že pozemky plánované výstavby budou s developerem vyměněny za městské pozemky na Kamechách a jejich další využití ze strany města konzultováno s občany.

Přestože Zákon o místním referendu výslovně zakazuje referendum na téma územního plánování, v tomto specifickém případě se nám jeho použití osvědčilo. Samozřejmě zamýšlená výstavba by jako jediný důvod referenda nestačila. Ovšem na území Dolních Heršpic a Přízřenic se našla řada nezpochybnitelných ekonomických argumentů pro samostatnost. Díky tomu, i přes masivní „slibovací kampaň“ představitelů Brna je výsledek referenda nadějí do budoucna.

Název občanského sdružení Samostatný jih neznamená, že by jsme usilovali o samostatnost za každou cenu. Reflektuje naše přesvědčení, že o budoucnost daného území mají rozhodovat především obyvatelé, kteří na něm žijí. Pokud nám to město Brno umožní, rádi zůstaneme jeho součástí jako samostatná městská část, čemuž se zatím představitelé Brna brání.

V současné době se dokončuje Územní studie Brno-jih, která má být v listopadu předložena veřejnosti. Přestože z výrobního výboru máme pocit, že se opět kreslí to stejné co již bylo veřejností odmítnuto, dokud není studie schválena, nechceme dělat předčasné závěry. Věříme, že námitky veřejnosti budou zapracovány a studie dokončena v podobě, která bude vyhovovat většině obyvatel a jako taková zapracována do změny územního plánu.

Někteří z nás jsou členy Komise pro koordinaci územního plánu při MČ Brno-jih. Přestože komise je pouze poradním orgánem rady, otevírá nám to některé možnosti, které jsme dříve neměli. Potvrzuje to náš názor, že občanské sdružení, které chce dosáhnout nějakých výsledků nemůže zůstat jen u reakcí na rozhodnutí přijatá politiky. Byť je to časově náročné a někdy vyčerpávající, musí se snažit tato rozhodnutí ovlivňovat již ve fázi jejich přípravy.

Uvidíme, jak se nám podaří ovlivnit budoucnost území, na kterém bydlíme. Územní plánování je proces, který s různou intenzitou běží stále. Pokud se nechceme nechat opět překvapit nějakou tichou změnou jako byla ta v roce 2006, nemáme jinou možnost, než se o věc zajímat průběžně neustále. Věříme, že díky tomu se nám podaří zájmy developerů a různých ekonomických skupin průběžně korigovat takovým způsobem, abychom nemuseli opakovat krok tak radikální jako je referendum o osamostatnění.

Brno, 18.10.2011

Pavel Reich, mluvčí SAMOSTATNÝ JIH, o.s.
reich.p@samostatnyjih.cz